

42. Подъ кѣква ширина ся намира маетото, кое преминува въ 5 час. 45 мин. 7 сек. сѣщо такава пространство, кѣквото Архангелскѣ (ширина $64^{\circ} 34'$) преминува за 10 часа? *От.* $41^{\circ} 42'$ (въ россіѣ — Тифлисѣ).

VI.

Слънцето.

ВИДИМОТО МЪРДАНИЕ НА СЛЪНЦЕТО. Слънцето заедно съ звѣздытъ и съ сичкытъ другы свѣтила участвува въ общото денонощно мърданіе около осьтъ на свѣтътъ, кое-то, какъто видѣхме, само ны ся чини, и то става отъ въртението на земѣтъ около осьтъ. Нъ освѣнъ това мърданіе слънцето има йоще и друго; въ това лесно можемъ да ся увѣримъ, когато слѣдимъ съ внимание залазянието на слънцето и появяванието на първытъ звѣзды. Когато слънцето се скрие подъ горизонтътъ и наченать да ся появяватъ звѣздытъ, нека забелѣжимъ някои отъ тяхъ въ W часть на горизонтътъ; подиръ няколко дена ный ще намѣримъ, че тѣзи звѣзда престава да ся види — свѣтътъ на зарѣтъ и зѣмнява, слѣдов. слънцето ся доближило до неж; още подиръ няколко време ный ще видимъ вече звѣздѣтъ сутринъ на вѣсточнѣтъ стѣнѣ на горизонтътъ: И тѣй, слънцето ся мърда отъ W къмъ O и подиръ една година дохожда въ първото положение между звѣздытъ. Мѣстата на истичанието и залазянието на слънцето постоянно ся измѣняватъ, тѣй що то по някога истича по близо къмъ точкѣтъ N, по някога по близо къмъ точкѣтъ S, сирѣчь описва денонощны крѣгове, то по много, то по малко отдалечены отъ екваторътъ, и слѣд. намира ся на различни разстояния отъ него. За да можемъ наглядно да си представимъ двойното мърданіе на слънцето, денонощното и годишното, нека си въобразимъ единъ глобусъ, който ся върти около осьтъ, и нека кажемъ, че връхъ екваторътъ му ся намира една муха, която бавно преминува въ направлението, кое е сръщѣположно на въртението на глобусътъ, по линиѣтъ, коя съставя някакътъ си жгълъ съ екваторътъ; тогава двойното мърданіе на мухѣтъ — едно заедно съ глобусътъ, и другото, по причина на кое-